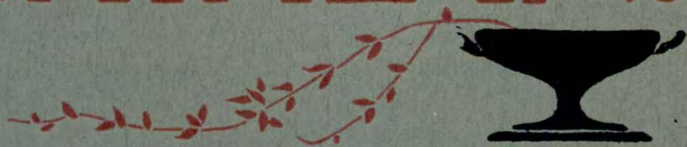

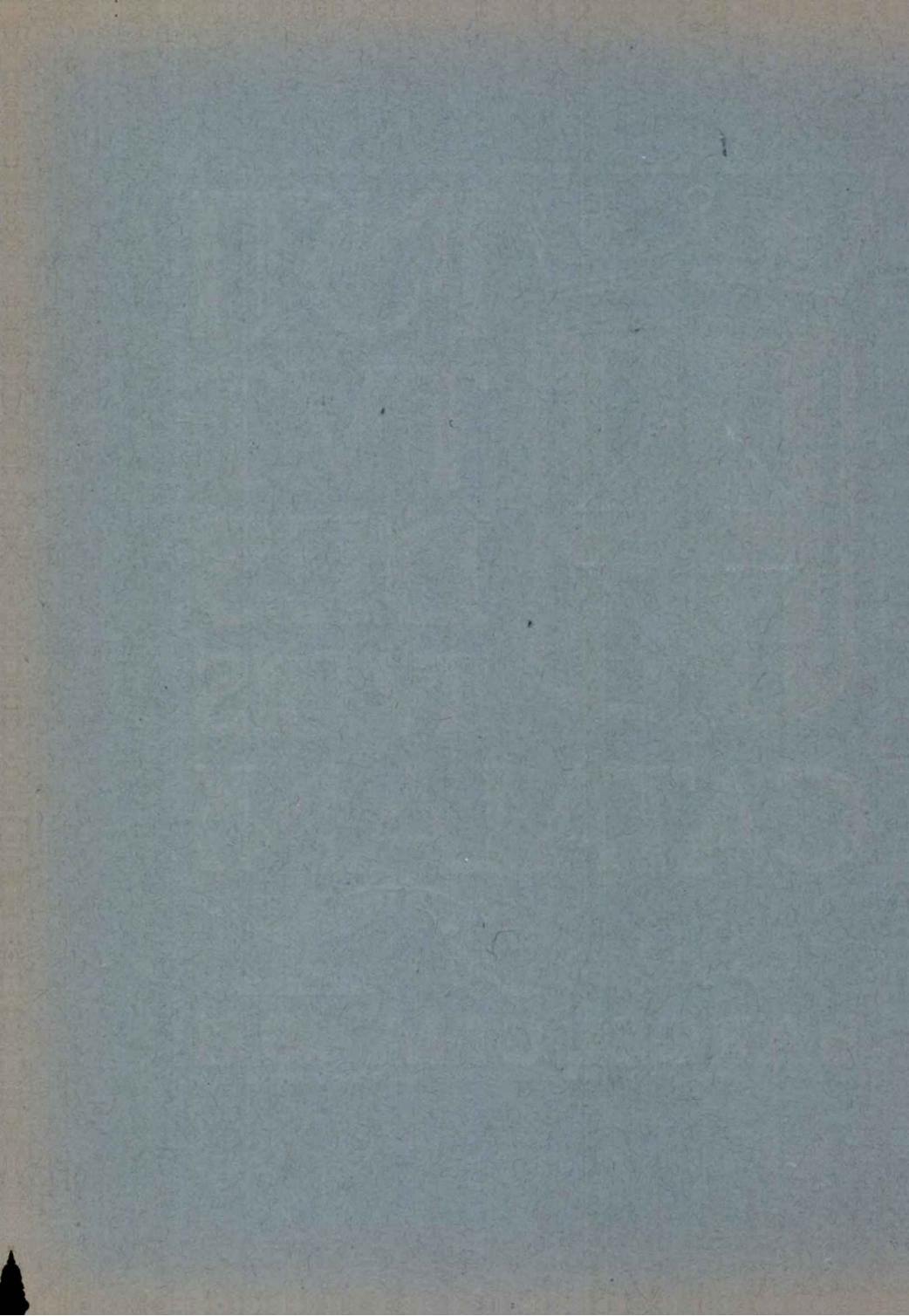

INSTI
TVT
D'ES
TVDIS

CATALANS

BARCELONA 1911

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

This One

WENF-RJU-R5EB

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

CREACIÓ

DICTAMEN-ACORD DE L'EXCMA. DIPUTACIÓ

DIPUTACIÓ PROVINCIAL

DE
BARCELONA

AB la renaixença de Catalunya y el públic reconeixement de la seva personalitat vénen noves obligacions que cal que siguin ateses per la Diputació, que sempre ha procurat correspondre, segons la mida de les seves forces, a les exigencies de l'opinió pública. Aquesta avui demana el restabliment y organització de tot el que es refereix a la cultura genuinament catalana; y seriem culpables davant, no sols de Catalunya, sinó de totes les nacions, si no fessim el que depèn de nosaltres pera la major intensitat d'aquesta cultura, facilitant-li els medis possibles, ja organitzant institucions que compleixin tal objecte y dotant-les dels elements materials necessaris, ja procurant que l'exemple de la Diputació el segueixin altres organismes que vinguin a impulsar la nostra iniciativa y a completar els nostres esforços.

L'Estat, que ajuda avui la publicació de les obres del gran Ramon Llull, es regular que també doni el seu concurs an aquesta obra de cultura, considerant sobre tot que ha de tenir interès en la creació de nuclis científics preparats pera assessorar-lo, de la mateixa manera que a la Diputació, pera tot el que els puga convenir, donades els urgents demandes d'aquesta terra.

El primer dubte que s'es presentat ha sigut sobre si convenia

augmentar el personal y la consignació d'alguns dels actuals organismes científics, ampliant la seva esfera d'acció, o si era millor crear un organisme nou, que, precisament per esser nou, estigués més obligat a demostrar la seva activitat y li fossin més naturals fecundes iniciatives.

Aquest dubte 'ns el resol l'experiencia del que han fet altres països que s'han trobat en casos semblants, estimant-se més no alterar la vida dels antics organismes y crear al llur costat nous òrguens ja més especialitzats y més adequats pera l'acció moderna. L'Estat francès ha respectat l'«Escola de França a Roma», fundant l'«Escola d'Atenes», pera suplir tot el que no alncanci aquell vell organisme. En lloc de destruir les Academies, la mateixa França procura augmentar llur prestigi, però al seu costat posa vius y fecons centres científics moderns, com l'«Escola d'Alts Estudis», l'«Institut», etcètera. Italia, també, sense destruir les Academies locals del renaixement, fundà les societats d'Historia Patria, l'acció benefactora de les quals arriba fins a nosaltres ab les missions que sovint envien a estudiar els nostres arxius. El mateix Estat espanyol ha creat l'«Institut de Reformes socials», en lloc de transformar l'«Academia de Ciències morals», assignant-li noves atribucions que sembla que li pertocaven.

Avui els interessos de la ciencia exigeixen una especialització cada vegada més rigorosa, y uns medis y una llibertat d'acció que 'ls organismes antics, complint sempre ab ses altes funcions reguladores de l'academia, no 's troben en el cas de desenrotllar.

Per ço es arribada l'hora que la Diputació prengui l'iniciativa pera fundar aquí centres d'estudis científics, concretament especialitzats y destinats, més que no pas a l'ensenyança, a produir ciencia y facilitar les investigacions, pera saber directament tot el que tenim de propi, y no haver d'aprendre dels estrangers el que han estudiat a casa nostra.

Lo primer que cal fer, com més necessari, es crear un centre de

crítica històrica y social on se treballi ab vera seriositat científica. Els nostres arxius, renomats en tota Europa per les moltes riqueses que hi ha y que desconeixem, exigeixen investigacions autoritzades; els nostres autors clàssics, quasi inèdits completament, demanen comentaris, crítiques y comparacions, com permeten els coneixements moderns. Tenim èpoques de la nostra historia completament desconegudes, com les temptatives de reforma y de renaixement de Catalunya, y hi ha autors dels quals ningú s'ocupa, com són tots els de la nostra cultura llatina eclesiàstica dels temps romànics; y aquest desconeixement nostre es més llastimós perquè 'ns el retireuen els autors estrangers, enviant-nos tot sovint els volums d'investigacions que 'ns tocaven a nosaltres haver fet.

Pera sortir d'aquesta situació vergonyosa, favorint el desenvolupament dels estudis necessaris, la Diputació pot y vol prendre'n l'iniciativa, encarregant-se de fundar un centre que podrà nomenar-se INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS, ab la missió d'investigar y publicar treballs de caracter històric, literari y jurídic, sens perjudici d'ampliar-lo després a totes les altres ciències morals. Desde 'l primer dia, y ab l'idea de donar als seus treballs la major intensitat possible, l'INSTITUT se dividirà en Seccions, especificades degudament. Per fortuna no 'ns falten tradicions y elements d'estudi en arxius y biblioteques, y la Diputació farà un gran bé a la cultura patria creant aquest centre d'investigació metòdica, on podran suplir-se les deficiències actuals, produïdes més per falta de medis y organització que de persones competents; y evitarem aixís que desapareguin o continuïn ignorats preciosos materials científics que fins avui no s'aprofiten, reintegrant les notícies dels que 's troben apartats a l'extranger, en les biblioteques y arxius de París, Roma, Viena, Venècia, Gènova, Nàpols, etc., referents a la nostra historia y civilització, y procurant-nos fotografies, o quan menys copies autèntiques, y publicant-les després, sempre que 's creguin dignes de vulgarització.

Aixís es com tots els països han anat recollint les restes del llur passat, les llurs riqueses intel·lectuals y el tresor de la llur producció artística y literaria; y es per tot això que aquesta ponència té l'honor de sotsmetre les següents bases a la «Comissió de nous serveis», per si aquesta els vol proposar a la Diputació en ple, pera la llur aprovació definitiva :

1.ª Se crea un centre d'estudis que s'anomenarà INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS y tindrà per objecte la superior investigació científica de tots els elements de la cultura catalana.

2.ª L'INSTITUT se compondrà, per ara, de vuit membres, y d'entre ells ne designaran dos pera que siguin President y Secretari. Aquests càrrecs seran a perpetuitat, y les vacants naturals s'ompliran per ells mateixos. Podran també nomenar, pera auxiliar-los en els llurs treballs, fins a dos Secretaris redactors.

3.ª Pera l' desempeñy dels seus treballs se dividirà l'INSTITUT en quatre Seccions, que seran : a) d'Historia, b) d'Arqueologia, c) de Literatura, d) de Dret. La Diputació podrà establir noves Seccions, sempre que ho cregui convenient, després de proposta raonada de l'INSTITUT.

4.ª L'INSTITUT cuidarà de publicar, en volums separats de la mateixa mida, els textos, memories, colleccions y tot lo que estimi d'importancia y útil divulgació; y, además, monografies curtes, documents aïllats y treballs menuts, que poden constituir l'objecte d'un anuari o de qualsevolga altra publicació periòdica. Les publicacions que faci l'INSTITUT poden esser, o bé treballs dels seus individus, o d'iniciativa particular externa. En aquest últim cas podrà acceptar o rebutjar les obres que se li presentin, previ dictamen especificat, que s'encarregarà a un o a diversos dels seus individus, cuidant també de la vigilancia de l'impressió. Les publicacions del propi INSTITUT consistiran especialment en : a) diplomataris de caràcter històric, literari, mercantil y jurídic; b) manuscrits literaris de tota

mena, no publicats fins avui o publicats defectuosament; c) estudis y obres històriques, crítiques, arqueològiques, que representin un notable avenç y utilitat pera la nostra cultura.

5.ª Com que pera 'ls seus treballs l'INSTITUT haurà d'aprofitar-se dels materials dels arxius nacionals y estrangers, podrà adoptar tots els medis que cregui convenients pera això, reclamant directament les còpies o altres formes de coneixement que cregui oportunes, o encarregant a un de sos individus, o a alguna altra persona de reconeguda competència, la recolecció d'aquests materials.

6.ª Pera 'ls detalls del seu funcionament, l'INSTITUT formularà, aixís que estiga constituït, un Reglament, que portarà a l'aprovació de la Diputació Provincial.

7.ª Quan hi hagi una vacant se proveirà dintre del mes següent en sessió extraordinària, que serà presidida pel President de la Diputació Provincial o pel diputat que ell designi. També presidirà de la mateixa manera totes les sessions en que 's prenguin acords que portin despeses. Sempre que 'l President o 'l seu delegat assisteixi a les sessions, tindrà veu y vot decisiu.

8.ª La Diputació posarà en els seus presupostos les consignacions necessàries pera les despeses de l'INSTITUT, y fins al presupost ordinari vinent farà ús de la quantitat que pera aquest objecte s'inclourà en el pròxim presupost extraordinari.

9.ª Se designen pera formar part de l'INSTITUT els senyors D. Jaume Massó Torrents, D. Antoni Rubió y Lluch, D. Miquel dels Sants Oliver, D. Joaquim Miret y Sans, D. Josep Puig y Cadafalch, D. Guillem M.ª de Brocà, D. Pere Corominas y D. Josep Pijoan.

Barcelona 18 de Juny de 1907.

EL PRESIDENT,
E. PRAT DE LA RIBA

EL SECRETARI,
JOSEP PARÉS

LES NOVES SECCIONS

COMUNICACIÓ DE L'INSTITUT

INSTITUT
D'ESTUDIS CATALANS

Excm. senyor :

Una vegada que l'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS va sortir del seu període constitutiu y degué entrar en el compliment directe de la seva missió de cultura, va trobar-se ab una infinitat de qüestions y problemes que demanaven impulsió y estudi y als quals no pogué atendre perquè no entraven dins del camp d'activitat que, d'una manera taxativa, va senyalar-li el dictamen-acord de fundació.

Allavors hagué de fixar-se repetidament en una facultat consignada en la basa 3.ª de l'esmentat acord, segons la qual la Diputació podrà establir noves Seccions, además de les d'Historia, Arqueologia, Literatura y Dret, que són les que avui existeixen, «sempre que ho cregui convenient, després de proposta raonada de l'INSTITUT». I es aquest l'objecte que avui el mou a dirigir-se a V. E., entenent que ha arribat el cas d'extendre a la Filologia catalana y a les Ciències matemàtiques y d'observació, l'organisme creat per aqueixa Excel·lentíssima Diputació ara fa quatre anys.

En efecte : quan encara el públic intel·ligent, y que segueix ab amorosa sol·licitut y curiositat l'obra d'incorporar Catalunya en el

moviment intel·lectual del món modern, no s'havia fet càrrec de l'especial esfera d'acció a que han de limitar-se les Seccions d'aquest INSTITUT avui creades, se varen rebre excitacions pera emprendre determinats estudis, y fins y tot vingueren treballs apreciables, dignes d'encoratjament y publicació, però que estaven fóra del cercle concret a que 's limita, avui per avui la nostra tasca. D'altra part hem tingut necessitat d'observar les necessitats més urgents, y, seguint el criteri d'encoratjar les vocacions y enfortir les corrents que per sí mateixes se presenten, abans que estimular les que encara no s'han revelat, l'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS, té l'honor de proposar a V. E. la creació de dues noves Seccions, consagrades : 1.ª a la Llengua catalana, y 2.ª a les Ciències exactes y d'observació, ab les denominacions que 's trobin oportunes, ab el regisme que 's cregui més adequat y ab el sistema de relacions entre elles y les ja establertes que millor respongui a la llur finalitat, però seguint la norma de treball y el sentit tècnic que presideix a les tasques de l'INSTITUT, o sia en el sentit d'investigació sobre lo desconegut y inèdit, més bé que de lluiment y generalització acadèmica.

Les ciències propiament dites (desde la matemàtica fins a la psicologia experimental) careixen a Barcelona d'un organisme d'activitat que arreplegui 'ls esforços individuals y solitaris en la direcció desinteressada del coneixement pur. Hi ha organització docent y organització pràctica, escoles y laboratoris pera fins d'utilitat; més no s'hi troba, ab punt de vista modern, un centre de treballs o d'impulsió pera la ciència en sí mateixa.

Per altra part, la llengua catalana, que, gracies a les publicacions de l'INSTITUT, va rebent de bell nou tracte de nacionalitat literaria en tots els grans centres del món savi, necessita d'un treball pacient, autoritzat y definitiu de fixació. Tres segles de paralisi no passen en va : el món modern ha fet sa via, y ella ha estada quieta; y, al reprendre 'l seu camí, s'ha trobat ab tota l'aportació de tres centuries per

assimilar y ab la descomposició interna corresponent a tant llarga durada. Preparar y obtenir en son dia la regularització literaria d'aquest idioma, ab sa grafia definitiva, son lèxic y sa sintaxi, es obtenir pera ell la suprema categoria d'instrument d'una cultura y coronar l'obra del renaixement per ells despertada y dins ell y per ell acomplida.

No creu l'INSTITUT que hagi d'extendre els seus raonaments pera portar la convicció de la seva proposta a l'Ilustridíssim Cos provincial que V. E. presideix. Per altra part, en la *Memoria* endreçada per aqueixa Presidencia, la Diputació de Barcelona, en el segon període de sessions de 1910, la clara y previsorà percepció de V. E. ja puntava la mateixa necessitat fonamentant l'urgència de proveir-hi, ab una serie de motius que l'INSTITUT sols hauria de repetir y fer seus. En la seva propria observació y en el seu amor a Catalunya haurà de trobar l'Excma. Diputació 'l ferm convenciment que 'ns ha decidit a dirigir-li la present proposta.

Déu guardi a V. E. molts anys.

Barcelona, 9 de Febrer de 1911.

EL PRESIDENT,

A. RUBIÓ Y LLUCH

EL SECRETARI,

M. S. OLIVER

Excma. Sr. President de la Diputació Provincial.

COMUNICACIÓ DE L'EXCM. SR. PRESIDENT DE LA DIPUTACIÓ

DIPUTACIÓ PROVINCIAL
PRESIDENCIA

AL DEPARTAMENT CENTRAL

En la *Memoria* últimament endreçada per aquesta presidència a la Corporació provincial, s'insisteix en la necessitat, ja en altra ocasió solemne assenyalada, de completar l'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS ab la Secció de Ciències y la Secció filològica de la llengua catalana.

El grau d'enfortiment, verament admirable, que han aconseguit les Seccions actuals, concretades als estudis històrics y arqueològics, fa desitjar més vivament estendre 'ls beneficis d'aquest fecunde treball col·lectiu a l'estudi de la nostra estimada llengua y al de les disciplines científiques totes. Y el prestigi que tant rapidament s'han guanyat a Espanya, aixís com les continuades proves de consideració de respecte, y fins d'admiració, rebudes de les grans corporacions culturals d'Europa, subratllen vigorosament la conveniència d'ampliar aquesta INSTITUCIÓ, de completar-la, de donar-li un camp més vast en el qual pugui treballar per la nostra iniciació científica y per l'enfortiment y la glorificació de la cultura catalana en tots els ordres.

La Diputació, que compta en la seva història ab profitoses iniciatives culturals; que va pensionar, entre altres, an en Fortuny; que va adquirir la Biblioteca musical Carreras abans que emigrés a terra estrangera; que va enviar en Rubió y Lluch a Grecia a estudiar la dominació catalana a l'Orient; que s'encarregà de les escoles tècniques quan l'Estat va suprimir-les; que va publicar una de les primeres cartes geogràfiques de Catalunya; que ha subvencionat sempre totes les institucions y manifestacions culturals, desde les exposicions d'art

als treballs de botànica desde les investigacions geològiques a les més humils funcions tècniques; ha entrat, ab la creació de l'INSTITUT, en la via de l'organització colectiva del treball científic, que en tots els pobles ha multiplicat la feconditat de l'esforç individual isolat, donant gran esplendor, amplituts excelses, irradiacions dilatades, a les mateixes energies individuals.

Tant clara va aparèixer la feconditat d'aquesta forma de treball colectiu, que, poc després d'haver creat aquesta Diputació l'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS, els estudiosos de Madrid varen adonar-se de la superioritat del nou instrument científic, y l'Estat, imitant la nostra obra, ha acabat per crear un centre d'estudis semblant al nostre INSTITUT. Y quan aquest centre d'Estudis, recollint una iniciativa de l'INSTITUT, ha arrancat a l'Estat medis pera organitzar una escola a Roma, ha hagut de cercar la cooperació de la jove y ja gloriosa corporació catalana, que disposava d'un bell planter de novells investigadors, formats en el veritable seminari d'investigació que l'INSTITUT constitueix, ensinestrats en les formes del modern treball científic colectiu.

L'èxit d'aquesta fundació, molt superior al que de moment podem esperar, fa més apremiant l'obligació nostra de dotar d'aquest instrument fecondíssim l'estudi de les ciències y el de la nostra llengua.

La situació de la llengua catalana no té paritat ab la de les altres llengües. Les dels pobles que han viscut, normalment sense solució de continuïtat en l'evolució de tots els elements de la seva personalitat, ab acadèmies o sense acadèmies, han estat sempre estudiades y treballades, y la funció d'aquestes institucions colectives es naturalment molt simplificada, molt fàcil y senzilla, apart de menys necessària y urgent.

Però quan un poble (y aquest es el cas de Catalunya) ha estat quatre segles sense conresar el seu idioma; quan aquest idioma no ha pogut aprofitar, com els seus germans neollatins, a l'entrar en l'ado-

lescencia, la gimnàstica incomparable del renaixement clàssic; quan, mentres els altres idiomes s'enfortien y aixamplaven donant forma ideològica a les noves disciplines científiques, y als descobriments geogràfics, y a les invencions industrials, y als nous ideals dels homes, l'idioma català restava isolat; reclòs, com empresonat, lluny de les corrents y les preocupacions y els treballs del món, sense poetes y literats que 'l polissin y embellissin, sense oradors y polítics y estadistes que l'usesin, sense savis y investigadors que l'augmentessin, sense multituds que sempre y en tots els actes y en tot el viure se 'n servissin; allavors la necessitat d'aquest altíssim instrument de renovació es imponderable, y l'urgència d'instituir-lo d'una evidència irresistible.

En els pobles que s'han desenrotllat normalment, y sense interrupcions violentes, per la tradició dels grans escriptors de totes les comarques y la cooperació de tots els elements de la vida colectiva, especialment dels organismes de l'Estat, s'ha format un tipu de llenguatge escrit, la llengua literaria, que ha donat un centre d'unitat a l'idioma y el guarda de caure en el perill gravíssim de l'anarquia dialectal. En els pobles espiritualment colgats per un cataclisme històric durant segles, com Catalunya, al tornar a la vida no hi ha cap centre de coesió, l'anarquia es completa, no hi ha tradició literaria, no hi ha coneixement total de totes les formes comarcals o regionals de l'idioma, no hi ha una llengua literaria a continuar. Hi ha tantes llengües escrites com escriptors, tantes com comarques o regions; y, naturalment, no hi ha tampoc gramàtica, sinó gramàtiques, no hi ha ortografia, sinó ortografies; y les coleccions de paraules que s'estampen no són pas l'inventari de la llengua, no són propiament diccionaris, sinó llistes de mots més o menys útils com treball preparatori. Aixís ha passat a Catalunya. En els segles mitjos la nostra llengua, era una, tant en la ploma del rei en Jaume y den Muntaner com en la den Ramon Llull o en la de l'Auzias March, en

boca del rei Martí com en la de Sant Vicenç Ferrer; que 's fos de València o de Mallorca, que 's fos de Rosselló o de Barcelona, no importava : la llengua era la mateixa. Si hagués seguit normalment la seva evolució, aquesta forma de llengua literaria hauria estat enfortida per les generacions successives, y el Renaixement clàssic l'hauria consagrada definitivament, posant-la en condicions de soportar tranquil·lament y sense perill els temporals socials, els daltabaixos de l'història.

La nostra llengua no havia aconseguit aquest grau d'estudi quan va interrompre la seva normal evolució : perxò al reprendre-la ara, modernament, el treball o esforç a esmerçar-hi ha d'esser més intèns, més formidable, perquè hem de guanyar el temps perdut y hem de remoure obstacles també formidables. Y aquesta mateixa situació, que la posa en condicions d'inferioritat en la lluita o concorrencia ab els altres idiomes, fa més necessaria, més indispensable pera ella, la possessió de tots els instruments de perfecció, de tots els medis d'enfortiment y expansió que cabalment per aquestes raons de son procés històric ella no posseeix y tenen, en canvi, al llur servei les altres llengües llatines.

An aquesta necessitat respon la creació d'una Secció filològica a l'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS, y la major y més perfecta adecuació a tal finalitat ha d'esser la llei que presideixi a l'organització, dotació y regulació d'aquest INSTITUT.

La seva missió primera, primordial, es descobrir y formular les lleis gramaticals del nostre idioma, escatir y fixar les seves formes ortogràfiques, inventariar el lèxic català, totalment, integralment, ab filiació etimològica, ab notació fonètica, ab totes les varietats dialectals, ab l'evolució històrica dels mots, ab l'aria geogràfica de cada un, ab l'expressió gràfica de les coses que cada paraula ha representat o representa, ab la definició científica de les mateixes.

Tots els medis adequats a semblant missió han d'esser usats

per aquest INSTITUT : investigacions històriques, investigacions geogràfiques, excursions, estudis fonètics, estudis comparatius, consultes, informacions públiques, concursos, organització de la col·laboració en totes les terres de llengua catalana, desde Perpinyà a Elx y desde Fraga d'Aragó a Alguer de Sardenya; cooperació d'elements tècnics en els diferents ordres de l'activitat social, discussions ab l'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS en plè, publicació de textos y de qüestionaris, d'instructes pera 'ls cooperadors, d'estudis parcials o fragmentaris...

Però aquesta institució n'ha de tenir una altra, de missió o funció molt necessària per la situació especial de la nostra llengua : la d'estimular o fomentar la restauració, això es, l'enfortiment, l'expansió de la llengua catalana; funció, aquesta, certament, circumstancial, però que per molts y molts anys serà indispensable. Les vicissituds polítiques, dels pobles trascendeixen a la vida de les llengües que parlen : les de la nostra història han desarticulat l'idioma català fins al punt de fer creure que són llengües diferents les que s'usen a València, al Rosselló y a Mallorca, que 'l català es no més el llenguatge de l'antic Principat de Catalunya. An aquesta pertorbació de l'aria geogràfica pròpia de la nostra llengua, s'hi ajunta la reducció de l'aria viva, de la massa d'homes pera 'ls quals aquesta llengua es l'idioma de tota la vida, això es, no solament el parlat, sinó també l'escrit, el del viure social y públic. Car, aixís com els idiomes en plena força depassen l'aria geogràfica, vessen y irradien enllà de les llurs fronteres territorials, els idiomes que decauen, y els que renaixen o surten d'un gran adormiment, no dominen, sinó que són dominats a dins mateix de la seva pròpia aria geogràfica. Aixís, de reducció en reducció, el mercat d'aqueixos idiomes devé tant petit, que l'iniciativa dels autors y editors no troba l'estímul de la remuneració o del negoci, y, per aqueixa mateixa causa, la producció hauria d'esser més intensa que en les altres idiomes, a fi de rescabalar-se del temps perdut, es rudimentària. Es aquest un nou obstacle pera que puguin sortir de l'estat d'empobri-

ment en que han caigut, car no hi ha producció literaria allà ont no hi ha lectors, ni 's formen lectors de les llengües en les quals manquen llibres pera llegir.

El patrimoni d'un idioma es el conjunt d'obres escrites en aqueix idioma : la riquesa, la varietat, l'importancia d'aquestes obres, es el factor principal de la seva força. L'idioma català, que ha estat segles fòra de la circulació, no solament ha deixat de posseir la producció indígena que hauria tingut durant aquests segles, sinó que s'ha vist privat d'un altre element d'importancia capitalíssima. Els pobles no viuen isolats, deslligats els uns dels altres, sinó que viuen en una comunitat espiritual cada dia més intensa, sobre tot després de la descoberta de l'impremta. L'home modern se nodreix no solament del que han escrit els seus compatriotes, sinó també del que en totes les llengües, desde les que han mort a les que avui tenen l'imperi del món, han buidat els homes genials de tots els pobles. Y es una situació d'inferioritat, la d'un poble que, tot aquest moviment espiritual, no 'l pugui rebre per la via natural de la llengua propia; com es una situació d'inferioritat, pera aquesta llengua, no haver-se adaptat totes les creacions genials de l'humanitat, no haver-se enriquit, enfortit, guanyat majestat y gracia y agilitat, y precisió en aquesta tasca d'incorporació de tota l'espiritualitat antiga y moderna.

Apart que es deficient, incompleta, la vida d'un idioma que no té lexic y formes d'expressió pera totes les disciplines humanes, científiques o tècniques, abstractes o pràctiques; ni 'ls instruments més vulgars pera 'l seu estudi elemental, com gramàtica y diccionaris pera els homes d'altres llenguatges; ni les publicacions pedagògiques en que 's formen els sentiments de la massa, de la generalitat.

Perxò es necessari naturalitzar en la nostra llengua totes les obres clàssiques de les llengües savies y de les llengües vives, les obres mestres en tots els ordres del coneixement, les obres essencials consagrades pel temps, aixís com els instruments moderns més elementals

de la vida de l'esperit. Perxò aquesta tasca ha d'esser l'altra funció que s'ha d'encarregar a la novella Secció de l'INSTITUT.

Totes aquestes consideracions gairebé prejudgen ja 'l criteri pera triar entre 'ls dos tipus d'institució usats pera 'l treball científic col·lectiu, entre 'l tipu d'academia y el d'institut. Certament aquesta diferenciació s'ha produït ab el temps. La primera academia, la famosa «della Crusca», creada a Florença, l'any 1582, cabalment pera fer el diccionari de la llengua toscana, venia a esser una comissió de treball, no un Senat d'eminències a la posta de la vida, a l'hora en que manca la voluntat y el temps y les forces físiques pera entregar-se al treball intens. Però l'«Academia Francesa», adaptació de la Crusca, feta per Richelieu, que ha servit de model a altres acadèmies nacionals entre elles a la «Real Academia de la Lengua», de Madrid, ha estat y es una assemblea destinada a tributar una nova honor, una glorificació nacional, als homes eminents, més que a treballar la llengua francesa, que en veritat no ho necessita.

Escau, doncs, més a la modestia de la nostra condició present, a les necessitats d'activitat intensa que l'estat de la nostra llengua reclama y a l'urgència del seu estudi y expansió (tant se val el nom que s'usi), el tipu de comissió de treball, de centre d'investigació científica, al qual se portin els homes més adaptats a les funcions que li són encomanades. Y això no es pas obstacles que un altre dia, ab més medis y representació que avui, se pugui completar o ampliar, fent-se, allhora que instrument de treball, Augusta seu de glorificació, cridant-li a tots els conresadors eminents de la nostra llengua.

Tots aquells que 's preocupen del nostre renaixement cultural se dolen de la vergonyosa situació en que 's troba entre nosaltres un altre ordre d'estudi : els de les ciències matemàtiques, físiques, biològiques, predilectes de la civilització contemporània, y el florir ditzós de les quals es mirat en cada país com indispensable, no tant sols a l'assoli-

ment de la seva majoritat intel·lectual, sinó a son mateix progrés material y prosperitat econòmica.

Aquesta situació no es nova, ni tant sols recent. L'atràs científic general del nostre país data de més lluny que no pas aïr. Però mai com ara havia estat tant gran, ni havia devingut tant perillós, el desequilibri entre aquesta inferioritat nostra y la superioritat dels demés, creixent en poder y més difosa cada dia. Les nacions del món dediquen avui energies poderosíssimes y sumes enormes, ab l'ambició, cada una, d'assolir una supremacia científica que ja no saben considerar com deslligada de la supremacia política. Y totes hi volen esser en l'obra de la ciencia. L'Italia, descuidada fa poc, ha volgut refer-se, y en quaranta anys ha aconseguit una entrada triomfal y definitiva en la vida científica internacional, fins al punt d'haver assolit imposar la seva llengua, relativament poc difosa, com a oficial als Congressos y demés manifestacions semblants, al costat del francès, de l'anglès y de l'alemany. Pobles considerats aïr com a barbres s'han posat avui en primera linia, en la competència mundial, mercès a l'heroisme ab que han volgut entrar y han entrat en el cultiu de la ciencia; y es ja un tòpic citar els considerables esforços y bella tasca realitzats pel Japó en aquest punt. Ni deixa tampoc, algun país que l'història havia lligat a nosaltres, d'haver-nos prè una considerable davantera en l'obra de combatre la fatalitat que secularment sembla condemnar-nos a l'atràs científic.

Trist es dir-ho, però, entre nosaltres, en aquest ordre de coses, tot, absolutament tot, està per fer... No hi escau, en un document com el present, dir el detall y fer el quadre de les penosíssimes circumstancies de la nostra situació actual. No més en un aspecte de la qüestió voldriem insistir que, certament, a judici dels que s'han ocupat del mal y de sos remeis, sembla esser son central problema: la manca d'un viure científic, col·lectiu y organitzat; manca que fa estèril constantment y condemna a quotidians fracassos les energies indi-

viduals més potents y les més belles iniciatives. Entre 'ls mals de que sofreixen els nostres aciençats, ab un valor personal digne certament de major ajuda, el pitjor de tots es l'aïllament, si no es que aquest sia la causa o ocasió de tots els altres. La gratuïta disposició pera 'l saber, que dóna a certs homes la naixença, no dèu haver mancat, evidentment, de produir-se sovint, aquí, com per tot. Però, arreu ont la vida científica existeix organitzada, una poderosíssima col·laboració social ve a lligar-se ab aquest element que porta l'individu. La ciència es, com reconeix tothom, una obra essencialment social. Suposa com a necessari precedent una organització civil, un aplec d'homes dotats del sentit de les empreses col·lectives, de la col·laboració dels uns ab els altres, de la cooperació internacional, de l'unitat superior que aporta en l'empresa comuna no solament tots els cercadors d'avui, sinó aquests ab tots els del passat y ab tots els de l'avenir. Aïllar-se, lligar estretament el saber a la persona, representa la negació de qualsevulla ciència veritable. Els nostres aciençats, que la fatalitat històrica condemna encara a l'aïllament, tant sols difícilíssimament y extraordinàriament poden integrar llur esforç y els resultats del mateix a l'obra científica universal. Y, d'altra banda, la dura necessitat de referir-ho tot per ells mateixos, els sol inclinar, ab tendència tràgica, a un dels dos extrems : a un ambició bastir edificis ab pures intuïcions, ab la pretensió d'arribar tot seguit als núvols; o a un humil renunciament, a una servil copia y dòcil seguiment dels resultats de la producció estrangera, com si aquí, per una misteriosa maledicció definitiva, fos a jamai impossible una sola descoberta o la producció d'un sol pensament original.

L'integritat de la nostra renaixença cultural necessita, per altra banda, que no oblidem el domini de les ciències, en l'actual moment decisiu, quan tractem d'assegurar pera sempre, a la nostra parla, aquella posició de dignitat acadèmica que li pertoca. Tots sabem quina es, en dit punt, la dolorosa lluita que sostenen els nostres.

aciençats entre les exigencies de l'edició que imposen econòmicament llengües no nadiues y les tendencies sinceres de llur esperit, que 'ls portarien a valer-se tot-hora de l'únic llenguatge en que, integrament, fidelment, les concepcions de son esperit poden trobar expressió y veícol. Pera que 's produís en català una literatura orgull del nostre poble, revelació entre les gents y perpetuació en els segles de l'ànima de la Catalunya moderna, n'hi ha hagut prou ab els impulsos sentimentals; pera que 's produeixi ciencia catalana, revelació de la nostra espiritualitat també, aquells no basten : es necessaria una organització sòlida y eficaç de la cooperació colectiva. Y l'afirmació de la llengua catalana no serà definiva sinó quan en ella hagin parlat a tot el món culte, matemàtics, històlegs, psicòlegs, investigadors de la química, dels astres o de les condicions biològiques del fons de la mar. No es necessari, altrament, insistir en l'indispensable auxili que 'ls homes de ciencia poden prestar a certes empreses filològiques, com la del Diccionari; les definicions del qual careixerien tal volta, sense una col·laboració d'aquest ordre, de la precisió y la propietat que han de concedir-los per temps y temps l'autoritat necessaria.

Però aquesta cooperació social al treball científic ens es exigida ademés pels nostres mateixos interessos econòmics, menaçats més apremiantment cada dia per la superioritat científica estrangera. No ja solament a la competencia internacional ni en la lluita pels mercats se tradueix aquesta, sinó que, a casa nostra mateixa, ens subjecta a una mena de condició vergonyosíssima de colonia, fent venir a mans estrangeres les millors empreses, els més nous y importants afers dins la vida econòmica del país. La nostra terra sembla nostra, la nostra ciutat sembla nostra : en realitat són, en gran part, domini d'extrangers, que les senyorejen per la ciencia, per la tècnica, per la organització. Mil vegades s'ha dit en mil tons distints : sense ciencia original, en un país, no hi ha industria original; sense industria original no hi ha vida econòmica independent. Qualsevol temp-

tativa que 's faci pera redimir-nos de l'esclavitut en aquest punt, ha d'esser estèril si no combatem el mal per l'arrel. La ciència d'avui representa, pera nosaltres, la riquesa pública de demà.

Les condicions ineludibles de la realitat exigeixen, doncs d'una manera urgent, que aquelles corporacions que vulguin correspondre a les exigencies de l'opinió pública tractin de posar-li remei eficaç. Pera aquesta tasca la Diputació de Barcelona ve preparada, y ve també, fins a cert punt, obligada pel que ja ha fet y fa, en l'ordre de l'investigació històrica, ab la creació y sosteniment de les actuals Seccions de l'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS.

Hauria, doncs de procedir a completar l'INSTITUT ab les Seccions de Ciències matemàtiques, físiques y biològiques, formant un organisme nou, un Institut de ciències que, col·locat en unitat conjunta ab les actuals Seccions històrico-arqueològiques y aprofitant alguns dels medis y practiques ja reunits y utilitzats per aquest, el completès en l'ordre científic, donant-li la complexitat indispensable a una entitat pública que no vulgui donar preponderancia viciosa a una de les branques del saber humà en perjudici de les altres. Un nou departament en el nostre INSTITUT, aplegant homes y obres especialment donats al cultiu de les ciències matemàtiques, físiques y naturals, serà 'l primer pas, y el més decisiu segurament, en aquesta empresa transcendental que ha de conduir-nos al nostre ple viure científic universal, permetent als nostres aciençats sortir de l'aïllament y realitzar investigacions propries, y redimir-nos a tots alhora de la desorganització actual y del vergonyós asserviment respecte de la producció estrangera.

La creació de l'Institut de Llengua catalana y de l'Institut de Ciències, pera completar l'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS, format vuy per Seccions que constitueixen un institut històrico-arqueològic, planteja alguns problemes d'organització pera mantenir l'unitat de la novella y ja gloriosa Institució, sens perjudici de la llibertat, de

l'autonomia de cada una de les seves tres grans Seccions o branques.

L'«Institut Nacional de França», creat per l'article 298 de la Constitució de 5 fructidor de l'any III (22 Agost 1795), compost de les cinc grans acadèmies, es presidit per torn pels presidents de les mateixes. El nostre INSTITUT, que no estaria format més que per tres instituts o acadèmies, podria ésser presidit també per torn, però de manera que en un mateix any turnessin els tres presidents en el carrec, ocupant-lo, per exemple, quatre mesos cada un. Més, com es convenient un cert «esprit de suite», una continuïtat sense solució o interrupció en la conducció de les tasques col·lectives, especialment en la vida de relació, convé que sigui permanent el secretari, això es, nomenat per un temps indefinit entre els secretaris de les tres seccions o acadèmies o instituts.

L'actuació ordinària de l'INSTITUT hauria d'ésser per Seccions. Els tres instituts, Històrico-arqueològic, de la Llengua catalana, y de Ciències, se reuniren y treballarien separadament ab plena autonomia, ab representació, medis y publicacions pròpies. Més sempre les publicacions de tota mena haurien de portar el nom de l'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS a la portada, així com dels fonsos, ingressos o béns pròpis, especials de cada Secció o branca hauria de destinar-se una part a les despeses generals de l'INSTITUT y de la Biblioteca.

L'INSTITUT s'hauria de reunir en ple, ajuntant tots els seus membres, sense separació de Seccions, en les sessions inaugurals, de recepció de membres, de formació de presupost general, així com pera resoldre respecte d'actes, funcions, reunions o institucions en que hagi d'actuar, intervenir o ésser representant l'INSTITUT en ple.

La nostra Biblioteca nacional, encara que nascuda a redós de l'INSTITUT, es convenient que tingui una organització pròpia seva, separada de la de l'INSTITUT. Perxò ha d'instituir-se una Junta patronal de la Biblioteca en que hi hagi una representació dels tres instituts y de la qual puguin formar part representants de les corpora-

cions y entitats que facin donatius d'importancia a la Biblioteca, així com persones que hagin contribuït d'una manera extraordinària a formar-la.

Per tot això considera aquesta presidència que ha d'insistir en la moció continguda en la *Memoria* al començament esmentada, respecte de la necessitat d'ampliar l'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS, creant un institut filològic o de la Llengua catalana, y un institut de Ciències, al costat de les Seccions actuals que formen un institut-històric-arqueològic, funcionant ab llibertat y autonomia els uns dels altres a dins de la superior unitat de l'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS que tots plegats constitueixin.

Déu guardi a V. molts anys.

Barcelona, 4 de Febrer de 1911.

EL PRESIDENT,
E. PRAT DE LA RIBA

Senyor Viç-president del Departament Central.

DICTAMEN-ACORD D'AMPLIACIÓ

DIPUTACIÓ PROVINCIAL
DE
BARCELONA

En la *Memoria* que el senyor President d'aquesta Diputació va dirigir darrerament a la Diputació, feia notar la conveniència, y fins la necessitat, de completar l'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS ab la Secció de Ciències y la Secció Filològica de la llengua catalana.

En l'acord de creació de l'INSTITUT se deia ja que tindria per objecte la superior investigació científica de tots els elements de cultura catalana; y de moment sols se creà la que podria dir-se Secció Històrico-arqueològica, subdividint-se en : a) d'història, b) d'arqueologia, c) de literatura, y d) de dret; reservant-se expressament la Diputació l'establir noves Seccions a proposta raonada de l'INSTITUT.

Aquest, en comunicació de 9 de l'actual, proposa la creació d'aquestes dues noves Seccions, consagrades : 1.ª, a la Llengua catalana, y 2.ª, a les Ciències exactes y d'observació, ab les denominacions que s'estimin oportunes.

El senyor President, en escrit de data 4 de l'actual mes, expressa tota una serie de consideracions en justificació de l'acord que's proposa; y aquest Departament Central, acceptant com a propi tot lo exposat per son President, té l'honor de proposar a la Diputació l'adopció dels següents acords :

1.ª S'amplia l'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS ab dues Seccions denominades : la una Filològica o de Filologia catalana, y l'altra de Ciències, dedicada a l'investigació de les ciències matemàtiques físico-químiques y biològiques.

2.ª La missió de la Secció Filològica, o institut filològic, serà estudiar científicament la nostra llengua, inventariar el seu lèxic, fer-ne 'l diccionari y fomentar el seu ús y imperi dins y fòra de la nostra terra. Podrà usar tots els medis adequats a la realització d'aquest objectiu. A les reunions destinades a prendre acords definitius, donant normes ortogràfiques o d'altra mena al català, hauran d'esser convocats els membres de les altres Seccions o branques de l'INSTITUT.

3.ª La missió de la Secció o institut de Ciències serà : a) publicar obres, memories y ressenyes d'investigacions científiques, que hauran d'esser escrites en català, sens perjudici de que 'ls treballs de les persones invitades a col·laborar se publiquin en el llur idioma propi; b) dur a terme o favorir les empreses científiques pera les quals sigui necessaria una organització colectiva; c) establir laboratoris d'investigació, organitzar reunions, etc.; d) assessorar la Diputació en l'ordre d'estudis de la seva competència; e) correspondre ab els centres científics estrangers, intervenir en els congressos internacionals y en tots els actes, reunions y institucions en que 's judiqui convenient que sigui representada la ciència catalana.

4.ª Les Seccions Filològica y de Ciències se compondran de set membres cada una, que triaran, entre ells, president y secretari. El secretari, a més de les funcions y els drets propis del carrec, tindrà 'ls de secretari-redactor. Podrà esser ajudat en aquestes darreres funcions per un o més auxiliars si la Corporació ho judica convenient.

5.ª L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS serà presidit per torn pels presidents de les seves tres Seccions o branques, això es : de l'institut filològic, del de ciències y del de les Seccions actuals o històrico-arqueològic. Exerciran la presidència quatre mesos cada un. L'INSTITUT en ple nomenarà per temps indefinit el seu secretari, que, baix l'ordenació del President, dirigirà tots els serveis comuns.

6.ª L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS se reunirà en ple, en sessió

pública o privada, sempre que sigui convenient. Haurà de reunir-se en sessió pública pera inaugurar les tasques de l'any y rebre nous membres; y en sessió privada pera acordar el presupost de despeses comuns y la proporció ab que cada Secció hagi de contribuir a satisfer-les, així com pera acordar respecte dels actes, funcions, reunions o institucions en que hagi d'actuar, intervenir o esser representat l'INSTITUT en ple.

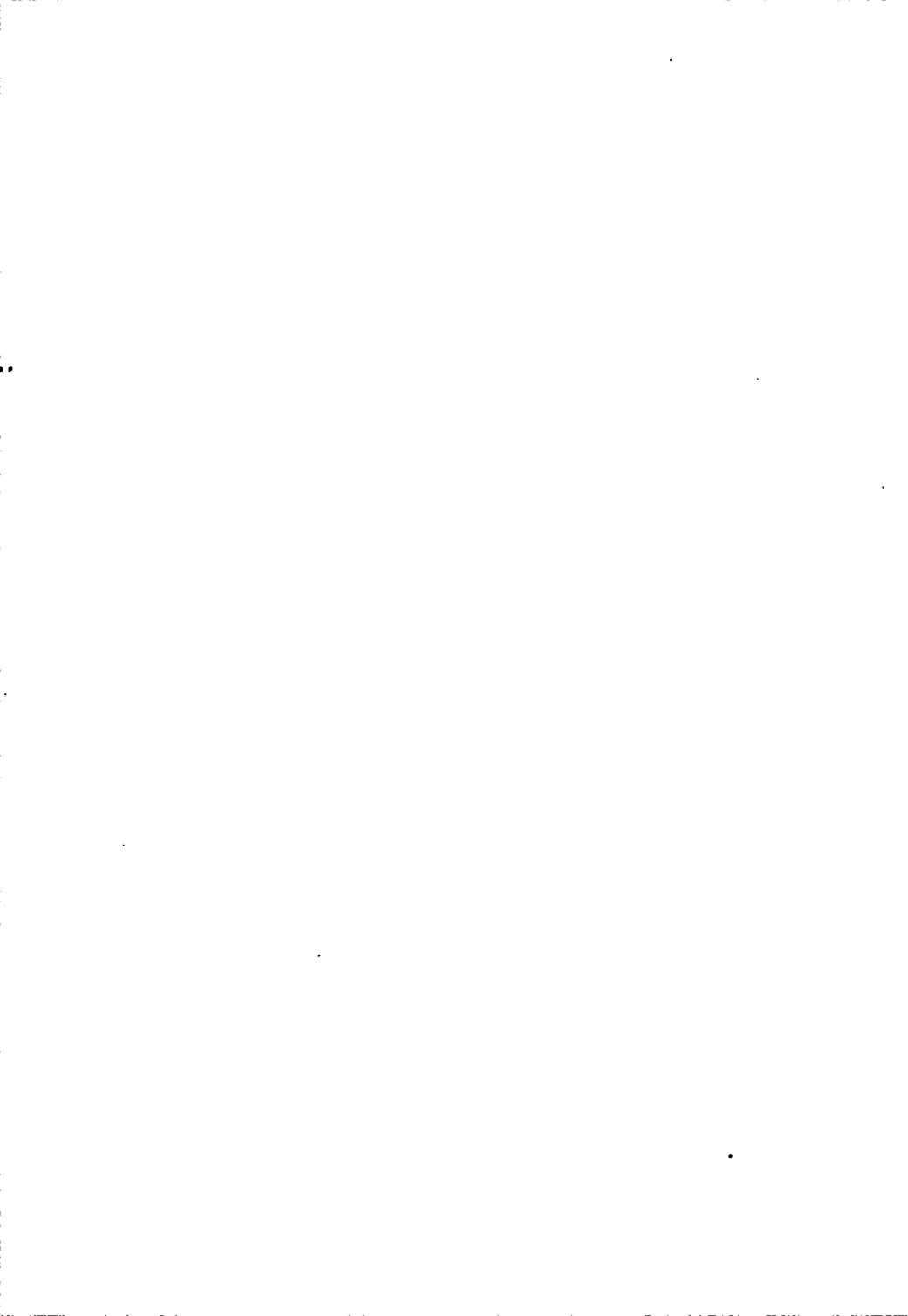
7.ª La Biblioteca nacional, començada per l'INSTITUT, serà regida per una Junta formada pel President y el Secretari de l'INSTITUT y tres membres del mateix, designats per les tres Seccions o instituts. Excepcionalment, y previ acord dels tres instituts, podran entrar a formar part d'aquesta Junta, encara que no siguin membres de l'INSTITUT, les persones que hagin prestat serveis extraordinaris a la Biblioteca o hi hagin fet donatius o depòsits de gran valor, així com representants de les Corporacions públiques que la subvencionin.

8.ª Se designen pera la Secció Filològica catalana : D. Joan Maragall, D. Pompeu Fabra, Dr. D. Antoni Alcover, Mn. Frederic Clascar, D. Lluís Segalà, D. Angel Guimerà y D. Josep Carner; y, pera la Secció de ciències, D. Miquel A. Fargas, D. August Pi y Suñer, D. Esteve Terradas, D. Ramon Turró, D. Pere Corominas (que passarà an aquesta Secció deixant de formar part de l'Històrico-arqueològica, a que fins ara ha pertangut), D. Josep M.ª Bofill y D. Eugeni d'Ors.

Barcelona 14 de Febrer de 1911.

EL PRESIDENT,
E. PRAT DE LA RIBA

EL SECRETARI,
JOSEP PARÉS

REGLAMENT INTERIOR

(APROVAT PER L'EXCMA. DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE BARCELONA
EN LA SESSIÓ DEL DIA 31 DE JULIOL DE 1907)¹

DELS RECURSOS DE L'«INSTITUT»

ARTICLE 1.^r

L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS tindrà capacitat jurídica pera rebre donatius de tota mena, obligar-se per contracte ab persona pública o privada, y disposar dels seus recursos de la manera que cregui més convenient als fins de cultura que assenyalen els acords de la seva constitució.

ARTICLE 2.º

Els recursos de l'INSTITUT consistiran en la subvenció anyal acordada per l'Excma. Diputació Provincial de Barcelona; en les que l'Estat y les demés Diputacions y Municipis de terres catalanes li concedeixin en lo futur; en els llegats, usufruits, pensions de particulars que rebi; y en el producte de la venda de les seves publicacions.

ARTICLE 3.^r

De la custodia dels cabals propietat de l'INSTITUT, lo mateix que de les subvencions cobrades, n'estarà encarregat un vocal Tresorer,

1) Aquest Reglament ha vingut modificat per l'acord de l'Excma. Diputació Provincial prs el dia 14 de Febrer de 1911, en el sentit de que tot lo que s'hi diu de l'INSTITUT ha d'entendre's de quiscuna de les seves tres actuals seccions, y funcionen amb completa autonomia.

qui portarà un llibre d'entrades y sortides dels diners y administrarà la venda de les obres publicades per compte de l'INSTITUT.

ARTICLE 4.¹

A fi d'any el Tresorer presentarà una liquidació d'ingressos y despeses, facilitant les factures, crèdits y diners als altres membres de l'INSTITUT que vulguin examinar-los. De la liquidació aprovada se n'enviarà copia a l'Excma. Diputació Provincial.

ARTICLE 5.^è

Els pagaments els farà també 'l Tresorer, previament autoritzat pel President de l'INSTITUT y després d'acordar-ho en sessió. Tot acord que representi despesa serà pres en sessió, pera la qual serà avisat previament l'Excm. senyor President de la Diputació, el qual podrà assistir a la sessió, ab veu y vot decisiu, personalment o per delegació.

DE L'ORGANITZACIÓ DE L'«INSTITUT»

ARTICLE 6.^è

L'INSTITUT, segons l'acord de fundació, consta de vuit membres y dos secretaris redactors. Pera augmentar o disminuir aquest nombre, l'INSTITUT se dirigirà, proposant-ho, a l'Excma. Diputació de Barcelona; y, en cas d'augmentar-lo, aquesta farà directament els nomenaments, sens perjudici de la facultat donada a l'INSTITUT de cobrir les vacants naturals que occorrin.

ARTICLE 7.^è

Ademés dels càrrecs vitalicis de President y Secretari, l'INSTITUT haurà de tenir un Tresorer y podrà nomenar un Viç-president, un Arxiver-bibliotecari y els altres oficis que li semblin convenients, ab caràcter vitalici o periòdic, donant-ne coneixement a la Diputació.

ARTICLE 8.^è

Pera estimular y facilitar els estudis, l'INSTITUT podrà nomenar un nombre ilimitat de socis corresponents, que s'escolliran entre les persones de reconeguda il·lustració de dintre y fóra de Catalunya.

DEL FUNCIONAMENT DE L'INSTITUT

ARTICLE 9.^è

L'INSTITUT se reunirà ordinariament almenys una vegada al mes, y extraordinariament sempre que convingui. Els seus membres cobraran per assistència, en concepte de dietes, vint-i-cinc pessetes per cada reunió, però no podran cobrar més de quatre dietes mensuals.

ARTICLE 10

Les ponències encomanades als membres de l'INSTITUT se pagaran a raó de vint-i-cinc pessetes cada una si no passen de deu planes del full reglamentari, y d'una pesseta més per cada plana que passi de les deu.

ARTICLE 11

Els demés treballs de tota mena que no tinguin forma de pagament assenyalada en aquest reglament, se faran sempre previ acord de l'INSTITUT, ab aprovació d'un presupost, en reunió, en la que serà convocat expressament l'Excm. senyor President de la Diputació.

ARTICLE 12

Els Secretaris redactors assistiran a les sessions, però no tindran vot, ni cobraran dietes per assistència. L'INSTITUT podrà acordar una gratificació mensual pera 'ls Secretaris redactors.

ARTICLE 13

El President y el Secretari disposaran y s'encarregaran de l'execució dels acords, y aquest últim portarà un llibre d'actes de les decisions. A més a més el Secretari estarà encarregat de la vigilancia y direcció material de les publicacions de l'INSTITUT, facilitant les proves als autors pera la llur correcció.

DELS TREBALLS DE L'«INSTITUT»

ARTICLE 14

Els fins de cultura catalana que assenyala a l'INSTITUT l'acord de la seva fundació, podrà realitzar-los ab la publicació de volums, revistes o anuaris; formació d'un arxiu y d'una biblioteca, obertura de concursos, conferencies, missions d'exploració, viatges d'investigació, y altres medis de treball científic.

ARTICLE 15

De l'arxiu n'estarà encarregat l'Arxiver-bibliotecari, que farà a l'INSTITUT les propostes dels llibres que's necessitin pera l'estudi.

ARTICLE 16

Els treballs pera les publicacions de l'INSTITUT podran ser encarregats als seus membres o a altres persones de reconeguda competència. Les obres encomenades als membres de l'INSTITUT en que predomini el treball de copia de documents, seran pagats al preu de cinc pessetes per plana del format que l'INSTITUT adopti com a general. Les obres en que predomini el treball de crítica o investigació se pagaran a vuit pessetes plana del format adoptat.

ARTICLE 17

Les copies encarregades a persones que no formin part de l'INSTITUT se pagaran als preus corrents en cada arxiu o biblioteca.

ARTICLE 18

No's podrà publicar cap treball baix la rúbrica de l'INSTITUT que no hagi sigut sotsmés a l'estudi d'una ponència y aprovat en sessió. L'INSTITUT pactarà previamente amb els llurs autors les formes de subvenció o publicació directa, per compte de l'INSTITUT, dels treballs que se li presentin, fòra de lo estipulat en l'article 16.

ARTICLE 19

L'INSTITUT adoptarà un format general pera les seves publica-

cions; però, quan la naturalesa de l'obra ho exigeixi, podrà adoptar altres formats més convenients.

ARTICLE 20

Totes les publicacions de l'INSTITUT portaran, ademés del seu segell propi, en lloc visible, el de l'Excma. Diputació Provincial de Barcelona.

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

BAIX EL PATRONAT DE L'EXCMA. DIPUTACIÓ DE BARCELONA
REPRESENTADA PEL SEU PRESIDENT

EXCM. SR. D. ENRIC PRAT DE LA RIBA

PRESIDENT GENERAL

Janer-Abril : D. ANTONI RUBIÓ Y LLUCH.

Maig-Agost : D. MIQUEL A. FARGAS.

Setembre-Desembre : MN. ANTONI M.ª ALCOVER. ¹

SECCIÓ HISTORICO-ARQUEOLÒGICA

D. ANTONI RUBIÓ Y LLUCH, *President*. — Clarís, 7, 2.ⁿ

D. GUILLEM M.^a DE BROCA. — Canuda, 41 y 43, 1.^r

D. JAUME MASSÓ TORRENTS, *Arxiver-bibliotecari*. — Rambla de Catalunya, 38, 2.ⁿ

D. JOAQUIM MIRET Y SANS, *Tresorer*. — Diputació, 289.

D. MIQUEL S. OLIVER. — Canuda, 6.

D. JOSEP PUIG Y CADAFALECH, *Vic-president*. — Gran Via, 604, 3.^r

D. JOSEP PIJOAN Y SOTERAS, *Secretari*. — Ronda de Sant Pere, 68.

1) Excepcionalment durant aquest any 1911, primer de la nova constitució de l'Institut, la Presidència General serà : del 10 de Maig al 31 d'Agost, de D. Antoni Rubió y Lluch, y del 1.^r de Setembre al 31 de Desembre, de D. Miquel A. Fargas.

SECCIÓ DE CIENCIES

- D. MIQUEL A. FARGAS, *President*. — Rambla de Catalunya, 47.
D. JOSEP M.ª BOFILL. — Aragó, 281.
D. PERE COROMINAS, *Tresorer*. — Plaça d'Urquinaona, 2, 2.ⁿ, 1.^a
D. AUGUST PI Y SUNYER, *Arxiver-bibliotecari*. — Passeig de Gràcia, 90.
D. ESTEVE TERRADES, *Viç-president*. — Còrcega, 331, 1.^r
D. RAMON TURRÓ. — Notariat, 10.
D. EUGENI D'ORS, *Secretari*. — Diagonal, 416, 2.ⁿ

SECCIÓ DE FILOLOGIA CATALANA

- MN. ANTONI M.ª ALCOVER, *President*. — Institut d'Estudis Catalans.
MN. FREDERIC CLASCAR, *Arxiver-bibliotecari*. — Casa de Maternitat
(Les Corts).
D. POMPEU FABRA, *Tresorer*. — Institut d'Estudis Catalans.
D. ANGEL GUIMERÀ. — Petritxol, 4.
D. JOAN MARAGALL. — Alfons XII, 79 (Sant Gervasi).
D. LLUÍS SEGALÀ, *Viç-president*. — Plaça d'Urquinaona, 6, 2.ⁿ
D. JOSEP CARNER, *Secretari*. — Mallorca, 252, 2.ⁿ

SECRETARI GENERAL

- D. EUGENI D'ORS. — Diagonal, 416, 2.ⁿ

SECRETARIS REDACTORS

- D. JORDI RUBIÓ Y BALAGUER. — Clarís, 7, 2.ⁿ
D. RAMON D'ALÓS Y DE DOU. — Baix de Sant Pere, 31, pral.

